

Til lovforslag nr. L 214 A. Tillægsbetænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 29. maj 2001

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om gennemførelse af deltidsdirektivet

[af arbejdsministeren (Ove Hygum)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. marts 2001 og var til 1. behandling den 19. april 2001. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 23. maj 2001. Lovforslaget var til 2. behandling den 29. maj 2001, hvor efter det blev henvist til fornyet behandling i Arbejdsmarkedsudvalget. Lovforslaget blev ved 2. behandling delt i 2 lovforslag, L 214 A og L 214 B.

Møder

Udvalget har, efter at lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

Samråd

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til arbejdsministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålene i et samråd med udvalget den 29. maj 2001. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålene (L 214 – bilag 53). Talepapiret er optrykt i bilag 2 til tillægsbetænkningen. Her er endvidere optrykt dagsorden nr. D 14, som Folketinget vedtog den 30. november 1993 i forbindelse med forespørgsel nr. F 7 til udenrigsministeren og arbejdsministeren om, hvordan regeringen vil sikre, at principperne i Maastrichttraktaten, den sociale protokol og Edinburghkonklusionerne om nærhed og partsindflydelse på europæisk og nationalt niveau bliver virkeliggjort.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til arbejdsministeren til skriftlig besvarelse. Udvalget forventer dette spørgsmål besvaret inden lovforslagets 3. behandling.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (S, SF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (V) vil ved 3. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget.

Et *tredje mindretal* i udvalget (DF, CD og KRF) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (KF) vil ved 3. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget.

Et *femte mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Enhedslistens medlem af udvalget finder, at lovimplementeringen strider mod den danske overenskomstmodel og de givne løfter.

Det er i ganske særlig grad beklageligt, at regeringspartierne og SF nu lægger op til, at implementeringen af EU-lovgivning, som griber ind i danske overenskomster, også i fremtiden skal ske ved lovindgreb.

Regeringen og SF forsøger nu at ændre grundlaget for det danske EU-medlemskab uden at spørge befolkningen ved en folkeafstemning.

Den socialdemokratiske ordfører, Claus Larsen-Jensen, sagde ved 2. behandling: »Men sa-

gen er vel, at alle, der har beskæftiget sig med arbejdsmarkedspolitik og EU igennem mange år, har jo vidst, at EU's altdækkende princip, erga omnes-princippet, kunne gå hen og blive et problem i forhold til en aftaleimplementering.« På trods heraf har man på intet tidspunkt ladet denne viden komme befolkningen til gode.

Partierne bag det nationale kompromis har heller ikke ved folkeafstemningerne i 1993 og 1998 gjort befolkningen opmærksom på, at de efterfølgende ville gå over til lovimplementering på overenskomstområdet.

Der er derfor tale om et alvorligt demokratisk svigt og endnu et eklatant eksempel på, at partierne bag det nationale kompromis ikke kan stå inde for det, de har lovet befolkningen. Med ved-

tagelsen af denne implementeringslov tillader de overførsel af befolkninger til EU uden om befolkningen, på samme måde som det også sker den samme dag i Folketingssalen med godkendelsen af Nice-traktaten.

Demokratisk Folkeparti var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

Poul Erik Dyrhlund (S) Ole Vagn Christensen (S) Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S) fmd.

Anne-Marie Meldgaard (S) Ole Sohn (SF) nfm. Susanne Clemensen (CD)

Anders Samuelsen (RV) Jette Gottlieb (EL) Charlotte Antonsen (V) Eva Kjer Hansen (V)

Ulla Tørnæs (V) Jens Vibjerg (V) Knud Erik Kirkegaard (KF) Pia Christmas-Møller (KF)

Klaus Kjær (DF) Ole M. Nielsen (KRF)

Demokratisk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64 *	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43 *	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	17 **	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13	Demokratisk Folkeparti (DMF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8	Uden for partierne (UP)	6

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 214 omdelt efter afgivelse af betænkning

Bilagsnr.	Titel
47	1. udkast til tillægsbetænkning over L 214 A
48	1. udkast til tillægsbetænkning over L 214 B
49	Samrådssp. C om, hvorvidt Folketingets dagsorden af 30/11-93 er grundlag for regeringens arbejde med arbejdsmarkedspolitikken i EU-sammenhænge, til arbejdsministeren Samrådssp. D om regeringens orientering af Arbejdsmarkedsudvalget om deltidsdirektivet i 1997, til arbejdsministeren Samrådssp. E om genskabelse af tillid mellem partierne og arbejdsmarkedets parter i forbindelse med implementering af EU-direktiver på arbejdsmarkedsområdet, til arbejdsministeren
50	Arbejdsministerens brev af 22/5-01 til Folketingets Europaudvalg vedrørende implementeringen af deltidsdirektivet
51	Spm. 40 om udarbejdelse af notat om vurderingen af deltidsdirektivet i 1997 og 2001, til arbejdsministeren
52	Tillægsbetænkning (B)
53	Talepapir fra samrådet den 29/5-01 om samrådsspørgsmål C-E
54	Svar på spm. 40 om redegørelse for vurderingen af deltidsdirektivet i forbindelse med konsekvenserne i 1997, fra arbejdsministeren

Bilag 2**Nogle af udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes talepapir til brug for besvarelse heraf og den i samrådsspørgsmål C omhandlede dagsorden**

Samrådsspørgsmål C-E og arbejdsministerens talepapir er optrykt efter ønske fra udvalget.

Dagsorden af 30. november 1993 er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål C:

Er Folketingets dagsorden af 30. november 1993 fortsat grundlaget for regeringens arbejde med arbejdsmarkedspolitikken i EU-sammenhæng?

Spørgsmål D:

Finder ministeren, at regeringens orientering af Arbejdsmarkedsudvalget om deltidsdirektivet i 1997 i relation til det aktuelle hændelsesforløb omkring lovforslaget har været tilfredsstillende?

Spørgsmål E:

Hvordan vil regeringen på baggrund af erfaringerne med den danske implementering af deltidsdirektivet over for arbejdsmarkedets parter og Folketingets partier genskabe tilliden til, at det fremover vil være muligt helt eller delvis at aftaleimplementere EU-direktiver på arbejdsmarkedsområdet?

Svar:

Da jeg mener, at spørgsmålene hænger sammen, vil jeg gerne besvare dem samlet.

Dagsordenen fra 30. november 1993 har været og er fortsat grundlaget for arbejdet med arbejdsmarkedspolitikken i EU-sammenhæng.

Som det fremgår af dagsordenen lægger et bredt flertal i Folketinget vægt på, at parterne i Danmark får mulighed for at implementere foranstaltninger inden for rammerne af aftalesystemet, herunder ved kollektive overenskomster og/eller aftaler. Derfor fik parterne 3 år til at aftaleimplementere, og derfor foreslog regeringen først supplerende lovgivning, da parterne bad om det.

Det er klart, at regeringen fortsat fuldt ud ønsker at støtte op omkring parternes mulighed for at implementere direktiver ved aftaler.

Når det er sagt, må jeg selvfølgelig også understrege, at når talen kommer på eksisterende lovgivning, er det regeringens ansvar, at denne lovgivning er i overensstemmelse med et gældende direktiv. Arbejdsmarkedets parter har nu engang ikke kompetencen til at ændre lovgivningen.

Deltidsdirektivets formål var at ophøje de europæiske parters deltidsaftale til direktivtekst. Derfor har regeringens udgangspunkt hele tiden været, at implementeringen af direktivet i Danmark i videst muligt omfang skulle overlades til arbejdsmarkedets parter.

Regeringens juridiske vurdering i december 1997 var ikke en endelig juridisk vurdering. Derfor var regeringens juridiske tilkendegivelser også forsynet med forbeholdne vendinger, som f.eks. »at der kan blive tale om at ændre i eksisterende lovgivning« - »og man kan endnu ikke sige noget entydigt om, hvordan det ville være med funktionærlovens bestemmelse om 15 timers beskæftigelse«. Men det er vigtigt for mig at understrege, at der ikke forelå juridiske vurderinger, som blev tilbageholdt.

Regeringens uklare udmeldinger har været med til at skabe et forkert indtryk af, at funktionærloven ikke skulle ændres. Den tidligere arbejdsminister har under et samråd her i udvalget før rådsmødet i december 1997 muligvis givet udtryk for, at hun umiddelbart skønnede, at der ikke var baggrund for at ændre funktionærloven. I de notater, som blev udarbejdet til EF-Specialudvalget og til Europaudvalget, fremgår det, at »direktivet kan få betydning for funktionærloven«. Når man sammenholder ministerens udtalelser og notaterne, er dette et eksempel på den uafklarethed, som den manglende autoritative fortolkning af direktivet er et udtryk for.

For at give arbejdsmarkedets parter de bedste vilkår til at implementere ved aftaler, tog rege-

ringen ikke straks efter direktivets endelige vedtagelse initiativ til at komme med en endelig, autoritativ fortolkning af konsekvenserne af deltidsdirektivet, men ville afvente, at parterne havde forhandlet aftaler på plads. Regeringen vurderede, at dette støttede op om dagsordenen fra 1993.

Og parterne har under direktivets implementering fra 1997 til primo 2000, i forbindelse med forslag fra Arbejdsministeriet om at søge direktivet nærmere fortolket, afvist at gå ind i sådanne fortolkninger, mens implementeringsforhandlingerne stod på.

Gennemførelsen i dansk ret af dette direktiv hviler i det store og hele på kollektive aftaler. Parterne har selv bedt om opfølgende lovgiv-

ning. Derudover har regeringen været nødt til at tage stilling til eksisterende lovgivning. Lovforslaget viser netop, at arbejdsmarkedets parter har afgørende indflydelse på gennemførelsen af direktivet.

Forløbet med deltidsdirektivet har vist, at der er ting, der kan gøres anderledes. Men forløbet har ikke vist, at det ikke er muligt at aftaleimplementere EU-direktiver på arbejdsmarkedsområdet.

Jeg vil gerne gentage mit tidligere ønske om at få lejlighed til at drøfte den fremtidige implementering af direktiver med medlemmerne af FAU. Ligesom det naturligvis er relevant at drøfte spørgsmålet med arbejdsmarkedets parter.

Dagsorden vedtaget af Folketinget den 30. november 1993 under forespørgsel nr. F 7

D 14. Af Kirkegaard (KF), Ivar Nørgaard (S), Charlotte Antonsen (V), Gade (SF), Peter Due-toft (CD), Lone Dybkjær (RV) og Lysholm Christensen (KRF):

»Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde aktivt for virkeliggørelsen af den sociale dimension med henblik på at skabe et socialt afbalanceret fællesskab.

Folketinget konstaterer, at det er i dansk interesse i EU-samarbejdet på arbejdsmarkedsområdet at fastholde den danske model med overvejende aftaler frem for lovgivning, og opfordrer regeringen til i samarbejde med arbejdsmarkedets parter i behandlingen af forslag til fællesskabsdirektiver og i generelle arbejdsmarkedsdebatter i EU konsekvent at arbejde for,

– at subsidiaritetsprincippet efterleves ved, at fællesskabet kun handler, når spørgsmålet har

tværnationale eller lignende generelle aspekter, hvorimod opgaver, der kun vedrører et enkelt medlemsland, ikke bør reguleres af unionen,

- at parterne i praksis får sådanne vilkår for at indgå aftaler, at aftaleregulering – frem for lovgivning på europæisk niveau – reelt får en chance for at blive virkeliggjort,
- at fællesskabsforanstaltninger giver råderum for nationale traditioner og beslutninger,
- at parterne i Danmark får mulighed for at implementere foranstaltningerne inden for rammerne af aftalesystemet, herunder ved kollektive overenskomster og/eller aftaler, og
- at foranstaltningerne håndhæves effektivt i alle medlemslande.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«